

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054 szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden külföldi és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben öv. Kirchner-nél felvétel és rendelés irodájában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán levő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kerjük pénteken délig beküldeni.

VI. évfolyam.

Vasárnap 1897. évi július 25-én.

30. szám.

A t. cz. szülőknek szóló őszinte szó.

Az iskolai év végével meg szoktak jelenni a bírálatok a tanulmányi eredményről és újságcikkekben a szülők véleményüknek adnak kifejezést azon okokról, melyek miatt ezen eredményt korántsem lehet kielégítőnek mondani. E cikkeket és füzeteket gondosan szoktam tanulmányozni és összehasonlítani azon tapasztalatokkal, melyeket már magam is több évtizeden át a tanári pályán tettem. Engedtessek meg nekem ezen összehasonlítás eredményeiről egyet mást elmondanom.

Először is meg kell említenem azon ritkaság számba menő véleményt, melyet már többször az idén ismét olvastam. E vélemény elvitatja a tanároktól a jogot, a fiúk képességei fölött ítéletet mondani és őket osztályozni, mert, úgy mond a tapasztalás bizonyítja, hogy az iskolában megbukott tanulók az életben sokszor beválnak és az emberiség hasznos tagjaivá lesznek. Bár ez utóbbi állítás némely esetben igaz, az egész vélemény mégis paradox, mert kérdem, különösen a mi időnkben, hány tanuló akadna, ki tanulna, iparkodnék, ha nem volna osztályozás, és hány tanulóval a felsőbb osztályokban is de különösen az alsóbbakban lehetne megértetni, hogy az életnek és nem a classificationnak tanul, ha, a mint most is teszik, százszor és ezerszer meg is mondják neki ezt.

Egy budapesti anya Petz Lajosné egész füzetben védelmére kel fiainak és az

eredménytelenség okául a tanulók túlságos megterhelését mondja. Sokat vitatkoztak e kérdésről a tanári gyűlésekben és vitakoznak még most is, évről évre szállnak le a követelményekkel és a minimumra iparkodják redukálni a tantárgyakat, tehát megvan az irányadó körökben a törekvés ezen bajon segíteni, csak hogy az a minimum a mit sok tanuló és szülő óhajtana, nem létezik, mert ez már közel állana a semmihez. Megengedem, hogy a felsőbb osztályokban még itt-ott lehetne könnyíteni a tanulókon és minden esetre fognak is, de határozottan túlzottaknak tartom a megterhelésről szóló panaszokat az alsóbb osztályokra nézve, mert ott a tárgyak elemeit annyira begyakorolják a tanulókkal, annyi ezerszer és ezerszer ismétlik a dolgokat, hogy, a mely tanuló az iskolában figyel annak a házi munkásságra alig van szüksége, legföllebb néhány szó vagy költemény betanulására. De nem ered-e a megterhelésről szóló panasz onnét, hogy a fiúk szabad idejét igénybe veszik oly dolgokra is, melyek minden fiúnál nem okvetlenül szükségesek, csak olyanoknál, kik ezen dolgokra tehetséget és hajlamot áruznak el, mint a zenetanítás, vagy melyeket a régi időkben mind tudtunk, de sem cursust nem végeztünk belőlük, sem ily nagy mértékben nem üztük, mint a tánczot, korcsolyázást. Nem ered-e ezen panasz onnét, hogy a fiatal urak a kor áramlatának megfelelően élni, élvezni akarnak sürűn látogatják a színházakat, szülőik társaságában vagy sokszor azok nélkül is a vendéglőket és kávéházakat,

a mikor azután persze nem izlik a tanulás. Tapasztalataim mindezt megerősítik.

De tapasztalataim és megfigyeléseim folytán két oly okra bukkantam, melyeket ezen cikkek és röpiratok soha sem említenek. Vajjon miért? Azon pszichológiai igazságnál fogva, hogy nem szeretjük saját hibáinkat bevallani, hanem, ha lehet, mások rovására írjuk. De lássuk csak az érem másik felét is. Azon okok között, melyek az eredménytelenséget a tanulásban és nevelésben leginkább szülik a legfőbb helyet foglalja el azon két a cikkírók által soha vagy nagyon ritkán említett, de a valóságban nagyon is létező ok, a szülők nagymérvű részvétlensége és mondhatjuk majdnem botrányos közönye az iskola iránt és a házi nevelés fogyatékosága.

Mikor látjuk mi tanárok a szülőket? Minden kartárs velem ezt fogja felelni: Az év elején a beiratások alkalmával (bár már ez is kezdi divatját műlni ott, a hol az igazgató szigorúan nem követeli) és a bukkott szüleit az év végén, ha jönnek, kegyelemért esedezni, miután a nyomdából valahogy megtudták, hogy fiuk megbukott. Különbösen az egész iskolai év lefolyása alatt 3—4 esetet kivéve, szülőt nem látunk, sem a polgári, sem az intelligens osztályból.

Nem jönnek kérdezősködni fiaik eredményéről a tanulmányokban, azok magaviseletéről az iskolában ott tanusított hibáikról és erényeikről, nem jönnek felvilágosítani a tanárt fiaik jellemvonásairól, otthon mutatott hibáikról és fogyatékoságaikról, a melyeket a szülőnek több alkalma van meg-

Tárcza.

Az orosz tiszt csókja.

Írta: Dr. Szilágyi Albert.

Az orosz czár a Rákóczy karddal kedveskedett a magyar nemzetnek s Kossuth Lajos halálhírére az orosz konzul a magyar tenger kies kikötő városában Fiumében gyászfatyollal vont a orosz czimert. Így olvastam ezt a lapokban.

A magyar szabadságot eltipró nemzet meggyászolta ennek a harcznak vezérét. Jól eső ez a fatyól, enyhítve kötözi be a mi régi sebeinket. Hiszen olyan jó, oly könnyen feledő nép a magyar!

Világos óta egy név lángol a magyar szívében, a gyűlölet tüzeivel. Ezt a nevet mintha hohérkézzel ütötték volna izzó bélyegül a mi szívünkbe. Ez a név — a muszkáké.

Nekem pedig eszembe jut egy kis történet, édes anyám mesélte. És kérdem vajjon igazán osztotta-e az a nagy tömeg az elnyomott orosz kegyetlen vezéreinek, zsarnok uralkodójának politikáját, midőn zordon északi honából a mi győzelmes szabadságharcunkra tört.

A Napoleoni hadjáratok vetették el a csiráit a czárok birodalmában a katonai összekülvadásoknak; 1849 pedig megérlelte — a nihilismust.

Eszembe jut ez a történet, a szabadságharcz, a muszkainvázio egy epizódja. Hadd verjem le róla eltemető porot az ismeretlenségnek.

Abban a kis városban történt, melyet hajdanában Kis-Szebennek, de 1849 óta Hü-Szebennek neveztek el.

A szabadság katonái le voltak verve; aggódva várták az oroszokat; futott, menekült, aki csak tudott. Egyedül a nők maradtak honn és az aggok, betegek és gyermekek.

És jött a főserég; élén Konstantin a főherczeg maga.

A magyarok üzésében kifáradt muszkák pihenőt tartottak a városban, ahol néma félelem reszkedett a falak között.

Hányszor néztük mi fiuk a házat, melyben szállásolva volt a muszka hadvezér, hogyan hallgattuk mi az öregek magyarozatát, midőn már gondolkozni és érezni tanultunk! Itt tanyáztott, ide hajtottak elébe a magyar foglyokat, itt fejezte be a mi szabadságunk meggyilkolásának munkáját.

Minden házba szállásoltak egy párt az orosz tisztekből. Rettetéssel teljes vendégszeretet! Édes anyám is kapott négy-öt ilyen hivatalan vendéget.

De édes anyám ezuttal még jól járt: az orosz tisztek kurlandiak voltak, egyik elnyomott

népe az oroszoknak. Szálas, szép férfiak és műveltek.

Nem is bántották a házbelleket; sőt annyira mentek nyajaskodásaikkal, hogy a gyermekeket térdeiken ringatták s üres óráikban házi gazdáikkal is szóba állottak, már amennyire a muszka-német-magyar konversáció ment.

Egyszer azonban a kurlandi tisztek szörnyen ráijesztettek a házbellekre.

Édes anyámhoz egyikök azzal a kérdéssel fordult: „Nincs meg önöknek Kossuth Lajos arcképe?”

Néma csend állott be e szavakra. Mindenki rettegve gondolt arra, hogy most vége lesz ám a muszka-barátságának; az orosz tisztet előkérlik a drága szabadságharczi ereklyét Kossuth arcképét. Hiába tagadnánk, hogy nincs, fölturják a házat, megtalálják a kincset a pinczében, hová azt elrejtették — ott, mert hiszen nem volt lelük erejük azt megsemmisíteni!

„Nincs . . .”, suttogtak halotthalványan remegve. A kurlandi tiszt szívélyesen bátorította őket.

„Maguk megijedtek? Ne féljenek semmit; nem lesz semmi bántódásuk.”

Hogy adtak volna hitelt e szavaknak! De hát elgondolták: ugyis mindegy, a képre ugyis raakadnak; jobb lesz szépszerével odaadni; minek ingerelnék őket még a tagadással, dugdosással is.

Reszkette ment le szegény anyám a pinczébe. Előszerezte és felhozta a Kossuth-képet.

figyelni egy-két fián, a kikkel a nap nagyobb részét tölti, mint annak a tanárnak 50-60 fiún hetenkint 4-5 órában. De ha az egyöntetűség a nevelésben hiányzik, ha a tanár nem képes annyi fiút oly rövid idő alatt kiismerni és velők jellemük és speciális tehetségeik szerint bánni, a mi teljes lehetetlen, akkor nem a szülőkben keresendő az ok, Isten meentsen hanem a tanároknak és nagy a panasz a nevelés és tanítás sablonossága fölött. Sőt tovább megyek, ha akad oly lelkiismeretes tanár, ki arról, a mit az iskolában megfigyel és tapasztal, a szülőket értesíti és egyes dolgokra őket figyelmezteti, mily ritkán fogadják ezt jó szívvvel, a legtöbb esetben kancsal szemekkel nézik az ilyen tanárt és kiállhatatlan embernek nevezik. Ha pedig osztályfőnöki kötelességéhez hiven a fiút otthonában fölkeresi, ezt tolaokadásnak nevezik a családi szentélybe és ridegen fogadják, majd, hogy ki nem dobják. Például én éveken át voltam osztályfőnöke egy igen intelligens, magasrangú hivatalnok fiának, akárhányszor találkoztam is vele, de soha még egy árva szóval sem említette fiát, pedig nem volt ám mintagyermek. A szülők ezen közönyüket be is látják és avval szoktak mentegődzni hogy a létért való küzdelem nem enged nekik időt a tanárok felkeresésére. De már kérem, erre időt kell találni és lehet is találni. Márcsak, bármennyire legyen is valaki teendővel túlhalmozva, havonkint szentelhet egy órácskát, a mikor saját gyermekének lelki és értelmi képzéséről annak tanárjával, nevelőjével értekezhetik. Nem átlalom kimondani, hogy míg a szülőház e határtalan, nem érhető, semmivel sem indokolható, más országokban nem is létező közönye az iskola iránt drága hazánkban meg nem szünik, nem is várhatja a szülő, hogy az iskola mint tan- és nevelő intézet feladatának teljesen megfeleljen, mert azt csak akkor teheti sikeresen, ha a szülői ház e tekintetben segítségére van és vele egyetértően, karöltve halad.

Folytatjuk.

K-i.

A nyomorultakért.

A szerencsétlenség minden alakban számlomra indítja az embert. Sajnálkozunk, ha béna egyén nyújtja felénk csonka karját alamizsnáért esdve, megdöbben a szívünk, ha a testileg nyomorék vonszolja előttünk járásra képtelen végtagjait. A konyörülő emberi szív alamizsnát, nyújt a szerencsétlenség s fohász az egek urához, hogy hasonló sorstól meentsen meg mindenkit.

De van ennél még nyomorultabb sors is. Amikor ép tagok, ép értelem mellett egészséges, munkabíró egyén van tétlenségre kárhoztatva, mert nem tudja magát megértetni, a ki ha beszélni tudna, nem alamizsnáért konyörögne, hanem munkát kérne, melylyel becsülettel szerezhesse meg kenyerét, míg így az alamizsnát sem tudja kikoldulni, mert néma.

Majdnem minden falunak van ilyen szerencsétlenje, némelyiknek több is. Régi időben nem hitték el, hogy ilyenekből is lehet derék embereket nevelni, de ma már többszörösen be van

Odaadta az egyik főtisztnek. A tisztnek mind a köré sereglettek. A család félve húzódott a háttérbe.

A magyar szabadság hőslékü megteremtőjének arcsképe ott reszketett az elnyomott birodalom egyenruhas poroszlojának a kezében.

Talán egy fény sugar lövelt azokból a kék szemekből a czar katonájának lelkébe?

Az orosz tiszt csöndesen a kép felé hajolt és — megcsókolta Kossuth Lajos arczképét és suttogva szólt:

„Ez hát az isteni nagy ember!”

* * *

Könny reszketett a szemében. Ebben a könycseppben ott villogott az oroszok szabadság vágya — és a nihil.

igazolva, hogy ha intézetbe mehetnek, nemcsak mesterségeket tanulnak meg, hanem beszélni is megtanítják őket.

Édes hazánkban nagyon sok ezeknek a szerencsétleneknek a száma. Az 1890-iki népszámlálás Magyarországra 16073 siketnémát mutatott ki, ebből Temes megyére 409 esik. Hány jó munkás válhatnék ezekből, ha tanítva lennének, a minthogy az a néhány száz, a kit Vácson, Budapesten, Kolozsváron, Temesváron és Aradon képeztek emberré, mindannyija maga keresi a kenyerét. Van ezek között asztalos, szabó, cipész, betűszedő, kőmetsző, szobrasz és más foglalkozást űző.

Németországban több gyáros, vállalkozó, irnok is találkozik köztük, Amerikában pedig, a hol legtöbb gondot fordítanak reájuk, még siketnéma pap, tanító, póstatiszt stb. is van.

Magyarország még nagyon hátra van ezen a téren. Az elmúlt évben csak 400 siketnémát neveltek, a míg ugyan ezen időben Németországban 6000, Amerikában 7000, sőt Ausztriában is 1200 volt az intézetben tanítottak száma. Nagy baj az, hogy az állam csak az utóbbi időben kezd velük s oktatás ügyükkel behatóbban foglalkozni, de mert a tanítás nagyon költséges — egynek-egynek a tanítása 200-400 frtba kerül évente — sokat nem tehet a pénzügyi helyzet mostohasága miatt.

Ennél is nagyobb baj, hogy maga a közönség tájékozatlan, azt sem tudja, hogy van-e intézet; a szülők, a kiknek ilyen szerencsétlen gyermekük van, nem érdeklődnek irántuk s rendszerint már akkor kérdezősködnek, a mikor gyermekük a tanítási kort túlhaladta s többé fel nem vehető.

Találkoznak azután igen sokan, akik, ha arról van szó, hogy a siketnémákat is tanítani kellene, azt mondják: tegye az állam, ez az ő érdeke. Hiszen igazuk van nekik, de ugyanezzel a joggal kívánhatnánk, hogy mindenféle iskolát az állam tartson fenn, mert bármely történelmi események tanítása és nevelése érdekében az mind állami érdek, s mégis mit látunk? Községek, testületek, egyházak, sőt magánosok is vételednek, hogy iskolákat és olyan intézményeket létesítsenek, a hol munkabíró és értelmes egyének képezik ki a gyermekeket, csak éppen a legszerencsétlenebbek, a siketnémák, vakok és hülyék nevelésével és tanításával nem törődött senki sem a legutóbbi időkig.

Valóban hézagpótló munkát van hivatva teljesíteni a nemrég alakult „Testi és szellemi fogyatékosok szenedőket gyámolító szociális egyesület”, a mely feladatát tűzte ki, hogy a nagyszámu szerencsétlenek sorsán javítson, mert a 16073 siketnémán kívül 15430 vak és 15908 hülye is van Magyarországon s összesen csak 9 intézet: 7 a siketnémák, 1 a vakok és 1 a hülyék számára, úgy, hogy ezeknek a szerencsétleneknek óriási száma még ma is állatias sorsnak néz elébe.

Ez a jótékony egyesület, a melynek védnöke Vasary Kolos bíbornok herczegérsek, elnökei pedig Gróf Batthyány Gézáé és Rakovszky Istvan államszámsekei elnök, tágkörű működést fejt ki a szerencsétlenek érdekében. Különösen három irányban működik. Felvilágosítást nyújt a szerencsétlenek szülőinek, segítelyezi a szegényeket, s intézeteket és iskolákat létesít egy a vagyonosabb szülők, valamint a szegényebbek számára is. Különös gondot fordít a szerencsétlenek ipari kiképzésére s a felnött iparosok munkáinak értékesítésére.

Ez a kiválóan humanus egyesület a legnagyobb mérvű támogatást érdemli meg s mert a tagsági díjak oly csekélyek, hogy p. o. a rendes tagok évi 1 frtot, a pártolók 5 frtot, az alapító tagok pedig egyszersmindenkorra 25 frtot fizetnek, a miknek fejében az egyesület „Kalauz” című hivatalos havi közlönyét is kapják, lehetővé teszi, hogy még a legszegényebb sorsban levők is hozzájárulhassanak a szerencsétlenek megmentésére irányuló magasztos emberbaráti munkához.

Mi magunk is melegen ajánljuk azt a nem-czélú egyesület olvasó-közönségünk figyelmébe s egyuttal felhívjuk a figyelmet arra, hogy az egyesület titkári hivatala, mely Budapesten VIII. ker. Sándor-utca 38. sz. alatt van, felvilágosítást nyújt a siketnémák, vakok vagy hülyék érdekében hozzá intézett minden kérdésre.

NAPI HIREK.

A hath. autonomiai kongressus jelöltjei. A verseczi esperi kerületbe tartozó Párdányban két jelölt van: Dr. Seemayer Károly és Dr. Vadász Zsigmond, ügyvéd Módosról, A fehértemplomi esperesi kerületben Pásztt Vilmos

törvényszéki elnök. Temesvárott Molnár Istvan törvényszéki elnököt már is megválasztották.

Athelyezés. Szidanits Jenő, helybeli postatisztet saját kérelmére a fehértemplomi m. k. postahivatalhoz helyezték át és új állomáshelyét már el is foglalta.

Dilletáns - színelőadás. A dilletánsok egylete hosszabb szünet óta a városi nyári színpadon aug. 1-én előadást rendez. Színre kerül Moser „Ultimo” című vigjátéka. A jegyekre elő lehet jegyezni özv. Kirchner-féle könyvkereskedésben.

Szomorú nász. Albach József, különböző országok plasztikus műkiállításának birtokosa örök hűséget esküdött Reichl Borbála kisaszszonyának, de még ugyanaz nap esti 9 órakor szomorúan zavarta meg a nászünnepelet az ifjú asszony anyjának Reichl Katalin-nak halála. Szerdan délután temették el nagy részvét mellett.

A helybeli dalárda szokásos nyári ünnepélyét e hó 22-én a városkertben tartotta meg, A közönség igen szép számban jelent meg és reggelig tartott a kedélyes mulatság. Kar hogy a szokásos egy magyar dalon kívül néha a programot még néhány magyar dallal meg nem toldják. A dalárda semmit sem veszítene vele, a közönség pedig szívesen fogadná.

Bicyklista klub. E modern sport kedvelőinek száma Verseczen nagyon emelkedett Naponta látjuk nagy karavánban a városban őket kereszttülszáguldozni. Miután már a főbb utcák mind aszfalttal vannak burkolva, ez nagyon könnyíti a bicyklistát és a szép nemet is arra csábítja, hogy minél nagyobb számban izzé ezen egészséges sportot. E hó 24-én lesz az „Első verseczi kerékpáros egyesület” vagy jobban mondva az „Erster Werschetzer Bicyclistenclub” alakuló közgyűlése. Ezen időpontig belépőket e kör alapítóinak tekintik.

Tűzeset. Csütörtökön, e hó 22-én déli 12 órakor tűzilárma riasztotta fel városunk lakosságát. Omoracz Péter két gabonakazla és egy zalmakazla égett el. Csak derék tűzoltóink gyors közbelépésének sikerült a többi kazlakat megmenteni.

Előmunkálati engedély. A kereskedelmügyi m. k. minster Baader Henriknek, a temesvári közuti vaspálya társaság igazgatójának m. k. államvasutak Fehértemplom állomástól a Nera völgyén fel Szászabánya és Bozovicstól egyfelől Rudarián át a Pregeda hegy lábáig másfelől Steierlakig valamint Szászabányánál való elágazással Jámon at Verseczig vezetendő gőzmozdonyu esetleg keskenyvágányu h. é. vasutvonalakra a mult évben megadott előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabította.

Pusztul a német színeczet. Duba Lajosról, a délvidéken vándorló német szingagzatóról van szó. Pancsováról ugyanis siralmas hangú levelet irt az ő egyetlen barátjának a fehértemplomi Volksblatt szerkesztőjének. Azt panasolja, hogy manapság itt a német csak pária, az sem engedik meg neki, hogy esténkint saját pénzen német nyelvű szindarabokat, bohózatokat adhasson, itt a hol a német műveltség adott impulst mindenre, a mi csak egy barbár államát műveltte tehet. Okot e feljajdulásra az adott, hogy Duba consisója meghosszabítását kérte a belügyministernél jelen év december végéig. A minster azonban csak szeptember végéig hosszabította meg az engedélyt, mert „semmi meghosszabítás nem fog többé adadni Duba szerződése a tagokkal szemben 1898 év virágvasárnapjaig volt érvényben és ezért Szende képviselő útján azt kérte újból, hogy legalább 1898 márczius végéig adjanak engedélyt. Ezt Szendének állitól megis ígérték, de a hivatalos válasz mégis elutasító volt, mert már egyszer kivételesen ügyis meghosszabítottak az ő engedélyét. Azért szidják a ministert és az egész magyarságot, mert „úgy latszik, félni kell a nagy, erős államnak, hogy hat heti német előadástól megrendül németté valik.” Duba igazgatói sorsa ezzel eldőlt, a német színháznak nemcsak Budapesten, hanem a németektől lakott vidéken sincs többé helye. Az igazgató szerint azonban a német színészet fenntarthatasanak lehet még esetleg két módja t. i. 3-4 délmagyarországi municipium adjon kérelmet a minsterhez, hogy évenkint legalább 4-6 heti német előadásokat rendezhessenek, tovább a német lapok szövaljanak fel bátran ez ügyben mert most egyedül a fehértemplomi Volksblatt barátja ezen ügynek, még Versecz is hallgat. Az ő német szini igazgatósága tehát szeptember végén 19 évi tartam után megszünik és habár 32 évig van Magyarországon, most el

kell hagynia, mert az engedélyt megtagadják s kenyere sincs. Ezt siratja, mint levelezőnk írja, Duba úr. Ez dicsőségére válik csak Versecz városának, bár Temesvárról, Pozsonyból, Sopronból is kapnánk hasonló értesítéseket.

Népünnepély Ma délután az „Arbeiter Lese- und Bildungsverein“ a Zofmann-féle jégpinczé- ben különféle mutaványokkal összekötött nép- ünnepélyt rendez. Indulás: Délután 2 órakor a „Hungária“ vendéglőből. Kedvezőtlen időjárás esetére jövő vasárnap tartják meg az ünnepélyt.

Szlavianszkyék gyásza Mesze hazájától, idegen földön hantoltak el tegnap a kis Mancsuroff fiút ki oly tragikusan, a kocsi kerekei közt lelte halálát. A temetkezési társulat saját költségén rendezte a temetést. Nagy, mély fájdalom költözött az orosz dalosok szívébe, a midőn könyben úszó szemekkel, a fájdalom reszkető dalával búcsúztak társuktól. És a fájdalom elkapta a körülállók szívét is kik nem is ismerték, nem látták ártatlan arcát. Impozáns tömeg kísérte utolsó útjára nem volt szem, a mely nem könyezett volna, a mikor a sírnál az utolsó „Isten veled“-et énekelték, zokogtak. Az orosz énekesek ma a fájdalom énekével búcsúztak Temesvárról. A kis fiú itt maradt. Fog-e kicsi hantján egy nefelejtis viritani. Gavallér a magyar!!

Népünnepély Belgrádban A szerbiai árviz- károsultak javára Natália királynő védnöksége alatt három napra terjedő népünnepély volt a múlt héten Belgrádban. A híres „Kalemegdan“ nevű városi parkban voltak felállítva a szin- házak és mutaványos bódék, a melyeket mind Budapestről szállítottak Belgrádba. Az ünnepen résztvett Sándor király, a szerb kormány és a belgrádi úri társaság színe-java. Ott volt Mihály metropolita is, a ki a megjelent magya- rokkal folyton magyarul beszélt. Sokan vettek részt zimonyi és budapesti magyar vendégek, élükön Fischer Hugó igazgatóval, a ki az udvari ebédre is hivatalos volt. Este a várost fényesen kivilágították. A szép ünnepély szép összeget juttatott a nyomorban levő árvizkárosultaknak. Mit szólnak ehhez szerb polgártársaink radikálisai? Talán ők Mihály metropolitát is hazaárulónak, Vuknak fogják nevezni mint püspöküket, a miért magyarul levelezett?

A Gelléri-Protovin-téle ügy. Feltűnést kel- tett annak idejében, hogy Gelléri Mór, kir. tanácsos, ellen több gyalázó rópirat jelent meg, melyekben őt régiebb elintézetlen dolgokról és mindenféle visszaélésekről vádolják. Ez ügyben két olosy iratot kaptunk, melyek Gelléri Mór, kir. tanácsos, fényesen rehabilitálják. Az egyik irat az országos iparegyesület igazgatóságának 1897 febr. hó 25-én tartott gyűlésének jegyzőkönyvi kivonatát, melyben az igazgatóság kijelenti, hogy a rópiratokban foglalt vádak részben olyan természetűek, melyek Gelléri Mór jelle- mének sérelme nélkül már régen bírósági elin- tézést nyertek, részint olyanok, melyek épen a szegedi ipartársulatnak a vádul felhozott ügyek befejezése után is bekövetkezett cselekményeivel homlok egyenest ellentétben állván, ezek által teljesen megczáfoltaknak tekintendők, Protovin Gézát pedig, ki e rópiratok valószínű szerzője és kit csak a temesvári kereskedelmi kamara ajánlatára választottak meg, másodtitkarnak, a temesvári kamara felhívására ajánlják. A másik irat 100 budapesti újságíróknak és pedig a legtekintélyesebbeknek bizalmi nyilatkozatát tartalmazza, melyben mély megbotrányozásuk- nak adnak kifejezést a Gelléri Mór ellen indított hajtsa fölött, melyet csak szennyes magánérdek ösztönzéséből folyónak tekinthetnek és őt nagy- rabecsülésükről és változhatlan bizalmukról biz- tosítják. Valóban fényes elégtétel a sok mélt- anytalan meghurczolás után. Gratulálunk!

Opera előadások Temesvárott. A városi törvényhatósági bizottság a márczius havi köz- gyűlésében Raoul Manó német szinigazgatónak két havi időtartamra 85 frt. segélyt szavazott meg egy-egy opera-előadásért, azzal, hogy kö- teles a szezon alatt legalább tizenhat operát elő- adni. Dr. Róna Ignác és még hét törvény- hatósági biz. tag tudvalevőleg felebbezett a ha- tározat ellen. A belügyminiszter ma leiratban értesíti a várost, hogy helybenhagyja a törvény- hatóság határozatát, de egyszersmind felhívja arra, hogy a magyar opera-előadások tárgyában mielőbb részletes előterjesztést tegyen, úgy, hogy két év múlva, midőn a német szinigazgatóval kötött szerződés lejár, csak magyar szó han- gozzék színpadukról.

Német előadás. Chorini Richárd, budapesti lakos, népének engedélyt kért arra, hogy a városligetben levő Varieté szinkárben német előadásokat tarthasson. A főkapitány a kérel- mezőt elutasította, mert nem tartja megenged-

hetőnek, hogy ezen a szegényebb sorsú néposz- tály szórakoztatására szolgáló helyen német előadások legyenek. Itt Verseczen pedig majd minden héten járja az undokabbnál undokabb Tingl-Tangl és nagy közönség előtt éneklük trágár dalaikat, egyaránt sértve az erkölcsi és hazafias érzelmeiket. Ajánljuk rendőrségünk felhívására a budapesti főkapitány határozatát, de bizonyára siker nélkül.

A bűvös sarok

Egy találmány próbája.

Érdekes karaván indul ma délután a budai hegyek közé. Ha útja sikerül, olyan találmány- nyal jön haza éjszakára, a melyet melegen fog üdvözölni minden rendű és rangú polgártársunk, a kinek a járás nem mindig kellemes, hanem sokszor fáradságos. A találmány a mesebeli czizma pendentja kél életre, a mely mindenütt ott terem, a hol akar, sőt magától sem jár, hanem segít az embernek járnai, olyanformán, hogy a fáradság, a mely gyakran szokott kel- lemetlenkedni az emberiségnek teljesen ismeret- len fogalomná válik. Legtöbb hasznát latják majd a gyalogos katonák, a levélhordók s a szegény ló-futó vörössapkások.

Ez a csodálatos, bűvös cipősarok Löderer Béla honvédfőhadnagy találmánya. A főhad- nagnak egy nagy masirozás után eszébe jutott, hogy valamiképpen csak segíteni kellene azon a sok szegény katonán, a kinek gyakran nap- hosszát kell a bakancsban gyalogolnia. Minthogy a fáradság okát a cipő sarkában találta, ki- dolgozott egy cipősark-modelt, a melyet csak- hamar be is mutatott kollégáinak és főleb- balóinak. A honvédtisztek persze nagyon jót mulattak a mesebeli cipősarkon, s eleintén mindössze azt a tanácsot adták bajtársuknak, hogy csak járjon ő rajta. Később azután látták, hogy a sarok nem tréfa s olyan érdeklődés kezdett a tanulmányi iránt mutatkozni, hogy Löderer szabadságot kért találmányának toké- letesítésére. Szabadságának ideje alatt egészen tokéletessé formálta az új sarkot, s megszerz- vén reá az egész világ szabadalmát, ma már olyan formában mutatja be, hogy akármelyik percében meg lehet kezdeni vele a gyaloglást: nincs többé fáradság.

Ez a kecségető remény gyűjti össze azt a kis kiránduló csapatot, mely ma a budai Szép Honatol neki indul a dunántúli hegyeknek az új cipősarkokon. Nehány katonatiszt, egy kapitány a honvédelmi miniszterium részéről, egy orvos a Ludovika-akadémiából és egy pár újság író. Lubukon az új cipősarokkal délután harmadfél órakor indulnak utnak s járnak hét óra hosszát. Ha ez alatt az idő alatt a társaság egyik tagja sem fárad el, akkor többé nem lesz faradt ember a föld kerekén s a földaláló nevét szárnyára viszi a hir.

Pedig a találmány mód nélkül egyszerű. Acéllal pántolt sarok, a melynek közepében egy kis üreg van, ebben az üregben pedig egy kis rugó, a mely föl s alá himbálja az embert, úgy hogy a járás könnyűvé, kellemessé válik. Löde- rer főhadnagy már hónapok óta saját találmá- nyu sarkával járja a világot, s a mint mondja, soha a legkisebb fáradságot sem érezte. Mily szanakozással nézett azóta minden rohanó levél- hordót és hordárt s már nehezen várta az alkalmat, hogy meghozza ezeknek a szegény embereknek a megváltást: a tokéletesített czi- pősarkot.

A posta- és táviró-kongresszuson, a mely nemrég tanácskozott Washingtonban, már be akarták jelenteni a levélhordók örömét, csak- hogy akkor még nem volt egészen kész az új sarok s így elálltak az indítványtól, hogy a világ minden levélhordója Löderer-féle cipő- sarkot viseljen. A hadügyminiszteriumban is megfordult a dolog s ott várják még a legna- gyobb érdeklődéssel, hogy lesz-e valami a ma- gyar főhadnagy cipősarkaiból s hogy mi törté- ník ma a budai hegyek közt: Kifárad-e az a néhány gentleman, a ki elsőnek veszi föl a Löde- rer-féle sarkot vagy pedig úgy jár vele haza, mint az emberiség egyik hasznosabb találmá- nyával, a mely a fáradságot egy régi, elavult szokássá degradálja.

Csak a turisták egy része tiltakozik az új sarkak ellen. Bécsben járva érintkezett Löderer főhadnagy az alsó ausztriai turista-egyesülettel, a melynek szavezernél több tagja van, s ott a főturisták a földaláló e szavakkal fogadták:

— Vonja vissza főhadnagy úr a sarkait, mert akkor már nem virtus turistának lenni, ha fáradság nincs.

Ha Andrée útját kíváncsian nézzük az északi pólus fölött, méltó kíváncsisággal nézhe-

tünk ma délután a budai hegyek felé is, a hol Löderer főhadnagy találmányának a sorsa dől el.

Irodalom.

Munkácsy-album. A magyar közönségre ér- dekes meglepetés vár legnagyobb művésznk, Munkácsy Mihály a ki annyi dicsőséget zertett a magyar névnek, az UJ IDŐK képes hetilap rendelkezésére bocsátotta egész gyűjteményét kiadatlan képeinek és rajzainak, a melyeket sem a magyar, sem a külföldi közönségnek még sohasem volt alkalmá látni. Ezekből a nagybecsű és szerfelett érdekes rajzok- és ké- pekből az UJ IDŐK szerkesztősége kettős fü- zetet, díszes albumot állít össze, a melyet még a most folyó félévben ingyen megküld minden egyes előfizetőjének. Ez a pompás album-füzet a hatalmas festőlángésznek erejét és tehetségét a legérdekesebb oldaláról világitja meg. Ez UJ IDŐK ezzel a gazdag füzzel olyan meglepetést szerez a magyar közönségnek, a milyenben annak eddig még nem volt része. Az UJ IDŐK, a mely közönségét ilyen értékes ajándékkal lepi meg, mint Magyarország legkitünőbb hetilapja amúgy is rászolgált a közönség szeretetére. Minden egyes száma tele van a most kezdődő félévben regényt közöl Várad Antalól francia regényt a nagyhírű Gyp-től, nagyobb elbeszélést Brödy Sándortól, a lap főmunkatársától. Her- czeg Ferencz, a szerkesztő és Mikszáth Kálmán szintén érdekes közleményekkel gyarapítják az UJ IDŐK-et ebben a félévben is. A legnevesebb magyar és külföldi művészek finom képeket és szövegrajzokat adták a szerkesztőség rendelkezésére. Az UJ IDŐK kiadóhivatala (Budapest, Andrassy-út 10) kérésre ingyen küld mutat- ványszámot. A lap előfizetési ára félévre 4 frt, negyedévre 2 frt.

Perjessy Lajos felelős szerkesztő távollétében a szer- kesztésért felelős Karvasi Lajos áll. főreál. isk. tanár.

Nyilttér.

A selyem el van égve!

ezt szokták a hölgyek mondani, ha az illető ruha darabok igen sokszor már a 2-ik 3-ik viselet után a hajtásokban elhasadnak vagy mint a vatta szétmála- nak; ezen jelenség nem a véletlen által okozott elégős! hanem a selyem, hogy az vastagabbnak s még is olcsónak tűnjék fel, tudatosan leszen czinn- és phosphor-savval pécizolva, melyek a nyerselyem érszállait mintegy szétrájják; az ilyenű festési el- járást „Megterhelésnek“ nevezik! mentül jobban óhaj- tják a selymet megnehezíteni, annál több czinnfűrdőn megyen az keresztül, hogy az ezen mérget tökéletesen magába szívja. Az így festett selyem — a legnemesebb szövés! — a halálesiráját tehát még mielőtt az a szövészekre kerülne, már is magában rejti. Az ilyen szárlakból készült úgy nevezett selyem szöveteknek, rövid használat után természetesen szakadozniuk kell mint a gyújtó kanócnak a szerint amint azok többé avagy kevésbé terheltek meg. — A drága öltözék (készítési díjjal együtt) tökéletesen értéktelen. Az én valódi selymeimből szivesen küldök postafor- dultával porto és vámmentesen mintákat.

Henneberg G. (es. és kir. udvari szállító) selyemgyárai, Zürichben.

7079. szám. — 1897.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy mind azok a kik az adómentes pálinkafőzési kedvezményt igénybe venni óhajtják, ezen igényüket az itteni magy. kir. pénzügyőri szakasz hivatalos irodá- jában f. évi július hó 29., 30. és 31-én reggeli 8 órától esteli 6 óráig annál bizonyosabban be- jelentésék, mert mind azok, a kik a fent érintett napokon a bejelentést elmulasztják, az adómen- tes pálinkafőzés kedvezményétől kizáratnak.

Verseczen, 1897. évi július hó 19-én.

Seemayer,
kir. tanácsos, polgármester.

Vásár-hirdetmény.

A verseczi „Pantaleon“ nagy vásár f. évi július hó 30., 31-én augusztus hó 1. és 2-án fog megtartani.

Miután július 29-én heti vásár van, marha felhajtása már 29-én megengedtetik.

A sertések felhajtása az uralkodó sertés- vész miatt tilos.

Stillmungs,
rendőrfőkapitány.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszterium f. é. 42159/V. számú körrendeletével jóváhagyta a kerékpárral való közlekedést, egyben a következőket — arra nézve — elrendelte:

A kerékpár könnyű járműnek tekintendő és a kocsiközlekedésre nézve közutakon, utakon és tereken követendő általános szabályok, a dolog természetéből folyó eltérésekkel a kerékpárokra is alkalmazandók.

A kerékpárral való közlekedés általában csakis kocsit utakon engedtetik meg.

A mennyiben a kocsit út rosszasága a kerékpárral való haladást lehetetlenné tenné, úgy a helyi hatóság kivételesen megengedheti a gyalog utakra e célra való felhasználását, de csakis a lépésben menő ember haladását felül nem mulo sebességgel.

A törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrhatalom feljogosítja, hogy bizonyos közutakon vagy tereken a kerékpárral való közlekedést rendeletileg egészen vagy részben, vagy a napnak csak bizonyos meghatározott időszakára tiltásák; e tilalom az illető út végén láthatólag jelzendő.

Minden kerékpár vagy ehhez hasonló szerkezetű gép irányító, fékező és legalább 30 méternyi távolságra hallható csörgő készülékkel, valamint elől lámpással legyen ellátva mely a sötétség beálltával meggyújtandó. A lámpás üvege színes nem lehet. Világító anyagul gyertya, olaj vagy kisebb fokú villamfény alkalmazható.

Minden kerékpáros köteles gépét kellő elővigyázattal kezelni és vezetni. A város belterületén kerékpárral túlságos gyorsasággal, vagyis a kétfogatú könnyű kocsik rendes sebességénél gyorsabban előhaladni, versenyt futni, mi a személy és vagyont biztonságát veszélyeztethetné, a közlekedést akadályozhatná, vagy a lovakat és egyéb állatokat megriaszthatná, — tilos. — Kapukon át egyik utcából a másikba való befordulásnál, utcakereszteknél, közutakra határos telkekről kifutás, vagy ilyenekbe befutásnál s mindenütt a hol a kocsit, lovas vagy gyalog közlekedés a rendesnél fokozottabb mérvű, csakis lassan vagyis a gyalogos rendes sebességével szabad kerékpározni; sőt esetleg köteles a kerékpáros a szükséghez képest vagy a rendőrközeg figyelmeztetésére gépről leszállva, ezt mindaddig kézen vezetni, míg az úttest ismét szabaddá nem lesz.

A haladás irányában állodogáló vagy járó-kelő közönség a kerékpár vagy ehhez hasonló gép közeledtére hangos csöngéssel kellő időben és jól hallhatóan figyelmeztetendő. A városok belterületén, utca keresztezéseknél az óvjelzés mindenkor megadandó.

A kerékpáros gépén, ha csak helyi akadályok nincsenek, mindig útpályája baloldalán haladjon s az ellenkező oldalra, a mennyiben ott kíván megállni, mindaddig nem fordulhat, míg céljához közel nem ért. Egyik utcából a másikba kanyarodás jobbra hosszú, balra rövid ívben teendő meg.

Szembejövő kocsiknak, kerékpárosoknak, lovasoknak, nagyobb csoportoknak stb. a kerékpárosok kellő időben és módon balra térjen ki. Ha ezt a helyi vagy egyéb körülmények meg nem engednék, mindaddig megállni, esetleg leszállni tartozik, míg a pálya ismét szabaddá lesz. Hogy ez a kerékpárosoknak megkönnyítessék, szükség esetében a szembe jövő kocsik, lovasok stb. lehető lassan haladjanak s csakis kötelesek a szembejövő kerékpárosoknak kellő mérvben kitérni.

Kocsik, lovasok stb. megelőzése jobbra gyorsított menetsebességgel történjék. A kocsit, adott figyelmeztető jelzésre, szükség esetén anyira köteles balra kitérni, hogy a kerékpáros mellette elhaladjon. Szűkebb utakon és keresztezéseken, hidakon, kapu aljakban, alagutakban s mindenütt a hol az úttest, kocsik s más járművek közlekedése miatt szűknek bizonyul — tilos a megelőzés.

Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára megbokrosodik, vagy hogy ha egyébként a kerékpárral való elhaladás az emberek teste biztonságát veszélyeztethetné, tartozik gépről leszállani.

Zárt sorokban menetelő katonaságnak, temetéseknek, nyilvános felvonulásoknak, udvari hintóknak, póstafoatoknak, szerekkel mentésre szét tűzoltóságoknak és mentőknek, valamint a közutak fölcsofolását végző járműveknek úgy az előre haladó mint a szembe jövő kerékpáros, géppel kitérni köteles. Ha ezt a helyi viszonyok meg nem engednék, tartozik azok elvonulásáig megállni.

Több kerékpárral egymás mellett haladni csak ott szabad, hol ezt a közlekedési viszonyok megengedik; ha a pálya szűknek bizonyulna, kitérni és megelőzni csak egyenként szabad.

Közutakon a mutatványok sorába tartozó nem rendes módon való kerékpározás tilos.

Tilos a kerékpárokhoz vagy hasonló gépekhez ebeket zsinórral vagy egyébként odakötve futtatni.

Kerékpárversenyek — tömeges kerékpáros felvonulások csupán erre alkalmas helyeken, illetve útvonalokon és időben, az illetékes helyi rendőrhatalom előzetes engedélyével és az ez által előírt módokat betartásával rendezhetők.

A kerékpárosok egyfelől jelen általános szabályok valamint az erre vonatkozó helyhatósági különleges rendelkezések betartására kötelezettek, másfelől azonban akár kedvetelésből, akár gyakorlati célokból fizető kerékpározásnál hatósági támogatásra és védelemre igényt tarthatnak.

Kutyáknak a kerékpározók utáni uszítása tilos, valamint a kerékpározó után iramodó kutyát gazdája vagy hozzátartozója visszahívni köteles.

A rendőri közeg felszólításának s rendelkezéseinek a kerékpározók engedelmeskedni tartoznak, úgyszintén kötelesek a rendőrközegek felszólítására megállni s ezek kívánataira magukat igazolni; — a magukat igazolni nem tudó kerékpárosok kötelesek gépjüket kézen vezetve az illető rendőrközeg a rendőrhatalom legközelebbi helyiségébe követni.

A kerékpárokra rendőri vagy egyéb című díjak a helyhatóságok által csak belügyminiszteri jóváhagyás után vehetők ki.

Jelen rendelet ellen vétők vagy cselekvők 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Jelen rendelet 1897. évi július hó 1-én lép életbe, a mely napon minden e tárgyra vonatkozó eddigi ellenkező határozomány vagy rendelkezés hatályát veszti.

Rendőrkapitányság, Verseczen, 1897. évi jun. hó 29. én.

Stillmungs,
rendőrkapitány.

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsém Versecz és vidéke Nagyérdemű Közönségének nagybecsű tudomására hozni, hogy **július hó 5-én a Tokin János-féle Ferencz József-terem fekvő házban**

Divat és kézmű cikkek rövid és nórinbergi áru kereskedést

nyitottam meg és legfőbb elvem a T. Cz. Közönség igényeit pontosan a legjobb árukkal kielégíteni.

Szabott és jutányos árak.

Teljesen új és jó árukkal üzletemben minél számosabb megrendelést kérve maradtok tisztelettel

Berecz Sándor.

Legbiztosabb szer.

Az általánosan elismert és jó hatásúnak bizonyult

„Barát ital“

ezimű növényeszer gyomor likőr készítményem.

Székrekedés — étvágytalanság és az ebből eredő bajok ellen.

Egy üveg ára 40 és 80 kr. használati könyvvel együtt, mely számos köszönő leveleket tartalmaz. **Kapható Verseczen:** Hofmann testvérek, Hack Róbert, Unger József, Weifert Gusztáv és Morlin József fűszer üzletében.

Kiviteli főraktár és készítés Hódmező-Vásárhely Árpád utca 12. szám.

Zenke Zoltán.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külsőváci-ut 45. sz.

Sürgőnyezim: **SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.**

GYART:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertörőket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle **szivattyukat** gőz-, szij-, és kézi hajtásra valamint villamos üzemre. Artézi kútfelépítményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegődő tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű türostélyokat egyenes és kigyoalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

6069. szám. — 1897.

Pályázati hirdetés.

Versecz város törvényhatóságánál az évi 60 frt. fizetéssel javadalmazott egyik megürült szülész állás választás utján élethossziglan betöltendő.

Az ezen állást elnyeri óhajtokok levelükkel s esetleges egyéb bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb f. évi július hó végéig Pálffy Elemér főispán úr Ó Méltóságához nyújtásig be.

Verseczen, 1897. évi július hó 8-án.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

2628. szám. — 1897.

Hirdetés.

Az 1883. évi XLIV. t. cz. 36. §-ra vonatkozóan közhírré tétetik ezen városi adóhivatal részéről, hogy 1897. évi adóelőírás immár teljesen befejeztetett.

Felhívtnak ennél fogva az összes adófizetők az iránt, hogy adó tartozásuknak adókönyvecskéikben leendő előírása végett a városi adóhivatalnál f. évi augusztus hó 15-éig külbenteni törvényes következmények terhe alatt jelentkezzenek.

Városi adóhivatal. Verseczen, 1897. évi július hó 10-én.

Bodry,

tanácsnok, mint városi adóhivatali főnök.

T. Cz.

Az építkezés alatt lévő

Városi elektromos világítási telep

hálózatához csatlakozni hajlandó t. cz. közönséget alulírott cég ezennel tisztelettel értesíti, miszerint a berendezések mint pl. magánlakások, bolt-helyiségek, kávéházak, vendéglők és egyéb üzlethelyiségek elektromos világítási berendezésére vonatkozó tervezetek és költségvetések gyors ki-dolgozása, valamint a berendezések létesítése érdekében

a Fonó utczában 19. szám alatt

építési irodát nyitottunk, a hol kiküldött műszaki közegeink úgy az áram-fogyasztás, valamint a berendezési költségek iránt felvilágosítással szolgálnak és a berendezések valamint a városi hálózathoz való kapcsolás a tekintetes tanács által jóváhagyott árjegyzék alapján megrendelhetők; úgyszintén az elektromos világítási berendezésekhez szükséges csillárok, függő és asztali lámpák s bármely más kellékek dús választékban készletben tartatnak és azonnal kiválaszthatók. Megjegyezzük, hogy a t. cz. közönség tulaj-donában lévő kőolajlámpák és csillárok kívánatra itt elektromos világításra is átalakíttatnak.

A berendezéseknek a városi hálózathoz való kapcsolása a városi mérnöki hivatalnál előzetesen bejelentendő, a hol a bejelentőknek az elek-tromos áramnak magánfogyasztók számára való szolgáltatására és a secundär berendezéseknek a városi hálózathoz való kapcsolására nézve hatóságilag megállapított feltételek a díjszabással együtt kiszolgáltatni fognak.

Becses megbízásait kérve maradunk

kiváló tisztelettel

Ganz és Társa,
vasöntő és gépgyár részvény-társulat.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

41 év óta fennálló, gőzerővel működő s a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

újságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, címnapok, béli meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy szini előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, és könykereskedés mely az Andrassy-sétatár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle ház-ban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, re-gényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.

